

Svedjehamn ja Bodvattnet

Svedjehamn on kalasatama, jonka maisemaa hallitsevat pyykkilautaa muistuttavat De Geer-moreenimuodostelmat. Alueen monimuotoinen luonto muuttuu jatkuvasti maan kohoamisen seurauksena, muodostaen runsaasti erilaisia kosteikkoja, kuten fladoja, kluuvijärviä, lampia ja soita.

Merenkurkun isoin ja hienoin näkötorni (Saltkaret) sijaitsee täällä meren ja Bodvattnetin välisellä kannaksella.

Svedjehamnin kupeessa olevan Bodvattnetin ympäri kiertää 3,8 km pitkä luontopolku (Bodvattnet runt). Svedjehamnista Panikeen kulkee myös 12 km pitkä vaelsreitti, jonka varrella on kaksi veneellä ylitettävää salmea.

MAISEMA SALTKARETIN-NÄKÖALATORNISTA.

KUVA: JOUNI KANNONLAHTI / VAASAN YLIOPISTO

Svedjehamnin satamasta lähtee koillisen suuntaan hiekkatie kohti Vikarskatin kalasatamaa. Tie haarautuu melko pian kahteen suuntaan, joista vasemman puoleisen valitsemalla ja tien päähän ajamalla pääset uimarannalle. Uimaranta on havaittu hyväksi linturetkikohteeksi etenkin joulukuussa, jolloin satama on todennäköisimmin jo jäänyt, mutta ulompana on vielä avointa.

Kunta

Mustasaari

Koordinaatit:

70411:32147

Ajo-ohjeet:

Vaasasta lähettäessä aja Alskatin-tietä (724) Raippaluotoon noin 20 km, jonka jälkeen jatkat Raippaluodon kylältä edelleen Björköntien (7240) päähän. Tie päättyy Svedjehamnin kalasatamaan, jossa on venevajojen takana isohko parkkialue. Parkkialueelta on opasteet luontopoluille ja lintutornille.

Palvelut:

Nuotioapaikka, luontopolku, vaelsreitti, lintutorni, uimaranta, vierasvenesatama, veneenlaskupaikka, kahvila ja näyttely. Kauppa ja muita peruspalveluita löytyy Björkön ja Raippaluodon kylistä.

Paras aika retkeillä:

Hyvä retkikohde lähes ympäri vuoden. Meren jäädyttyä kuitenkin melko hiljaista etenkin tammi-maaliskuussa. Yksilö ja lajimäärät ovat runsaimmillaan kevätmuuton ja pesintöjen aikaan huhti-kesäkuussa.

Harvinaisuudet:

Amerikanjääkuikka, kaulushaikara, kattohaikara, kuhankeittäjä.

Pesimälajisto

Pesimälajisto koostuu yli sadasta eri lintulajista. Edustettuna on monimuotoinen joukko sisä- ja ulkosaariston sekä lehti- ja sekametsien lintulajeja. Erityisesti vesilintujen lajikirjoa pääsee hienosti tarkkailemaan uudesta näkötorresta. Erikoisimpia ja samalla harvinaisimpia lähisedun pesimälajeja ovat mm. harmaasorsa, merikotka ja valkoselkätikka. Alueelta löytää varsin helposti kaikki tavallisimmat Suomessa pesivät lokki- ja tiiralajit. Vesilinnuista tukkasotka, isokoskelo, silkkiuikku ja sinisorsa ovat yleisimmästä päästä. Myös lapasorsa ja pilkkasiipi havaitaan useimmiten.

Saariston kahlaajalinnuista punajalkaviklo ja meriharukka ovat sekä näkyvimpiä, että kuuluvimpia. Varpuslinnuista peippo ja pajulintu ovat metsien yleisimmät pesimälajit. Kuitenkin tavallisimpina rantojen asukkaana voisi karummilla alueilla mainita viihtyvän etenkin västäräkin ja rehevimmillä paikoilla pajusirkun.

Pesimälajistosta tarkempaa tietoa Suomen kolmannesta lintuatlaksesta: <http://atlas3.lintuatlas.fi/tulokset/ruutu/704:321>

Muuton aikainen linnusto

Svedjehamnissa nähdään muuttoaikoina erityisen monipuolista lintulajistoa mikä käy ilmi myös BirdLife Suomen vuosittain järjestämän ”Tornien taisto” -lintujentarkkailukilpailun muodossa, sillä tuloksissa ylletään valtakunnallisesti aivan kärki kymmenikköön. Toukokuun alkupäivinä voi Saltkaretin näkötorresta havaita jopa sata eri lintulajia. Kuitenkin yksilömäärissä jäädään monen lajin kohdalla usein varsin vaatimattomiin lukuihin, sillä muuttoreitit ovat jakaantuneet jo Merenkurkun eteläosassa varsin leveäksi viuhkaksi.

Maininnan arvoisia sesonkeja ovat etenkin huhtikuun puolenvälin tienoilla huipussaan oleva piekanojen kevätmuutto. Niiden muuttoreitti kulkee pääsääntöisesti tornin länsipuolitse Merenkurkun kapeimmasta kohdan yli Ruotsin puolelle. Samoihin aikoihin muuttaa runsaasti myös mm. naurulokkeja, sepelkyyhkyjä, työttöhyyppejä, räkättirastaita, kulorastaita ja peippoja.

SALTKARETIN NÄKÖTORNI. KUVA: JOUNI KANNONLAHTI / VAASAN YLIOPISTO

BODVATTNET. KUVA: JOUNI KANNONLAHTI / VAASAN YLIOPISTO

Merenkurkun saaristo

- Merenkurkun saaristo liitettiin Unescon maailmanperintöluetteloon vuonna 2006
- Pinta-ala 194 400 ha, josta 85 % merta
- Metsähallituksen luontopalvelut vastaa suurimmasta osasta alueen retkeilyreittien ja rakenteiden hollosta.